

1928 harf inkılabı ile fiilen yürürlükten kaldırılan ancak hakimiyetini günümüze kadar sürdüren ve bundan böyle sürdürecektir olan Osmanlı Türkçesi zaman zaman gündeme getiriliyor. Zamanında Attila İlhan, Murat Belge gibi entelektüeller Osmanlı Türkçesinin mutlaka öğretilmesi gerektiğini savunmuş; Selim İleri, Osmanlı Türkçesini okuyamamanın ezikliğini ifade etmiştir. Benim bildiğim, Milli Eğitim Bakanı olduğu zaman Vehbi Dinçerler de bunu gündeme getirmiş ve seçmeli ders olarak liselere Osmanlı Türkçesi dersi konulabileceğini söylemişti. Aradan şu kadar yıl geçti sanırım sadece Sosyal Bilimler Liselerine kondu seçmeli ders olarak.

Dedesinin mezar taşını, ceddinden kalan tapuyu ve İstiklal Marşı'nın aslını okuyamaz durumda olan bir neslimiz var. Türk medeniyetinin 1923 öncesini yok sayanlar için Osmanlı Türkçesini bilmek veya bilmemek arasında pek büyük bir fark yok. Hatta onlar harf inkılabını –belki bilmemekten belki kasten- dil devrimi olarak isimlendiriyor ve bazıları Arapçadan Türkçeye geçtiğimizi söylüyor. Oysa biz Arapçadan Türkçeye geçmedik; sadece Arap alfabesinden Latin alfabesine geçildi.

Eskimez yazıyı unutamayanlar

Bir sabah yatağından kalktığında okuma yazma bilmeyenler sınıfına dahil olan insanımız “eskimez yazıyı” hemen terk etmedi, edemedi. Bugün yetmişin üzerinde olan büyüklerimiz yeni yazıyı bilmeseydi eskimez yazıyı bilir. Eskimez yazı günümüzde sadece geçmiş medeniyetimizin tarihi metinleriyle sınırlı değildir; bazı bilenler özel notlarını yine gizemli olsun, herkes tarafından okunamasın diye Osmanlı Türkçesi ile yazıyor. Örneğin, Mehmet Ali Birand; 12 Eylül kitabını yazarken, Kenan Evren'in Osmanlı Türkçesi ile tuttuğu günlüklerden yararlandığını yazar kitabında.

Neslin değişmesi ile tarih değişmiyor. Bin yıllık eser var kütüphanelerde. Kütüphanelere hapsedtiğimiz Osmanlı Türkçesi alfabesi hiç ummadığımız bir çeşmenin kitabesinde, bir mezar taşında karşımıza çıkıyor. Benden kaçamayacaksınız diyor, adeta. Balkanların, Orta Doğu'nun tarihini doğru dürüst yazmak isteyen kişinin en önemli kaynakları Osmanlı Türkçesi ile yazılmış eserlerdir.

Üstat Necip Fazıl'ın Örumcek Ağı'na varıncaya kadar edebiyatımızın en önemli eserleri bu

alfabe ile yazıldı. Söz Necip Fazıl'dan açıldığına göre bu babda hemen hatırlatalım ki Üstat Necip Fazıl, Kültür Bakanlığının büyük ödülünü aldığı zaman, onu tebrik eden Aziz Nesin, tebrik mektubunu Osmanlı Türkçesi ile yazmıştır. Mektubun latinize edilmiş şeklini Türk Edebiyatı dergisinin üstatla ilgili özel sayısında görebilirsiniz.

Akif'i okuyan Osmanlı yazısını öğrenir!

Sözü nereye getireceğim? Osmanlı Türkçesini okuma ve yazmanın önemine ve arkadaşlarımızın bu alfabeyi mutlaka öğrenme yolunu bulmalarına. Kimden mi öğreneceğiz?

Benim bildiğim bu alfabeyi bilen ve hemen bütün el yazılarını okuyabilen üstatlarımız var ve bunların çoğu İstanbul'da. Bendeniz lise 2'de iken rahmetli ilim ve gönül adamı Dr. Ali Kemal Belviranlı'nın Osmanlı Türkçesine ait eserleri ile başladım.

Fakülteye gidince bu kez ders gereği Faruk Kadri Timurtaş'ın eserleri ile pekiştirdik Osmanlı Türkçesini. Hemen her hafta bazı Osmanlıca eserleri elime alır, gözden geçiririm. Günümüzde yüksek tahsil gençliğinin Tarih ve Edebiyat bölümlerinde okuyan kişilerin az da olsa bildikleri Osmanlı Türkçesini bilmek, aslında matbaa harflerini okumak anlamına gelmiyor, gelmez. Rik'a, sülüs. siyakat gibi yazıları okuyabiliyorsak o zaman Osmanlı Türkçesini biliyoruz, diyebiliriz. Yani kim ki Ankara, Taceddin Dergahı'nın önündeki Safahat levhalarını teklemeyen ve yanlışsız okuyabiliyor, o kişi Osmanlıca biliyordur.

Mehmed Akif Ersoy, Safahat Osmanlı yazısıyla Safahat İz'den çıktı!

Madem Safahat'tan bahsettik, Osmanlı Türkçesini öğrenebileceğimiz üstadı da bulduk diyebiliriz, çünkü Türkiye'de Osmanlı Türkçesini en iyi bilenlerden biridir Safahat yayımcısı M.Ertuğrul Düzdağ. Onun yıllar boyu zahmetler çekerek hazırladığı Safahat'ı bugün bazıları üstadın yayımladığı nüshayı, kendileri yayıma hazırlamış gibi gösteriyor ama işin aslını bilenler bu kandırmacanın farkındadır. Siz, siz olun Safahat'ı aslından okuduğundan emin olduğunuz kişilerin yayımından alın.

Suyun başı İstanbul!

Osmanlı Türkçesi ve vesikaları okuma deyince aklımıza gelen üstatların önde gelenleri arasında Sadık Albayrak'ı saymalıyız. Başbakanlık arşivindeki yedi yıllık memuriyeti Bülent Ecevit tarafından son verilmiş olan Sadık Albayrak, arşivde olduğu zaman zarfında Son Devir Osmanlı Uleması, Şeraitten Laikliğe, Türkiye'de Din Kavgası adlı eserlerinin temel malzemelerini toplamış, bunları tasnif edip okumuş ve günümüze kazandırmıştır. Aynı şekilde üstat İsmail Kara'dan da bahsetmeliyiz. Çünkü akademisyenliği yanında son dönem ilim ve fikir adamlarının en önemlilerinden olan İsmail Kara, Türkiye'de İslamcılık Düşüncesi adlı kitaplarındaki metinleri yayımlamakla bu konudaki vukufiyeti göstermiştir. Üstat İsmail Kara'nın bu vukufiyetini bilen Mete Tunçay, Mümtazer Türköne gibi akademisyenler, çözemedikleri metinleri okutmak için ona başvurduklarını ve İsmail Kara'yı bir bilir kişi olarak gördüklerini eserlerinde apaçık dile getirmişlerdir.

Osmanlı Türkçesini iyi bilen kişiler bağlamında Prof. Dr. Ali Birinci, Mehmet Şevket Eygi, Kadir Mısıroğlu gibi eski yayıncıların yanında; son dönem araştırmacıları içinde yaptığı çalışmalar ile dikkati çeken Düccane Cündioğlu'nun da hakkı verilmelidir. Buraya kadar sıraladığımız isimlere dikkat edilirse hemen hepsinin İstanbul'da bulunduğu görülecektir. Ne de olsa suyun başıdır İstanbul. O zaman İstanbul'daki arkadaşların talihli insanlar olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Çünkü çeşme görüldüğü gibi İstanbul'da ve devamlı akıyor. Ne demiş Yunus Emre Hazretleri. "Çeşmelerden bardağı doldurmadan kor isen / Kırk yıl yanında dursa kendi dolası değil"

Öyleyse arkadaşların işi çok kolay. Bardağı suyun altına tutmak, doldurdıkları bardaktan başkalarına ikram etmek.

Kamil Yeşil

dunyabizim.com